

ІВАН ФРАНКО

* 15 СЕРПНЯ 1856 — † 28 ТРАВНЯ 1916

БЛАЖЕННИЙ МУЖ

Блаженний муж,
[що йде на суд неправих
І там за правду
[Голос свій підносить,
Що безтурботно
[в сонниціх лукавих
Заціплі сумління їх термосить.

Блаженний муж,
[що в хвилях занепаду,
Коли заглухне
[й найчуткіша совість,
Хоч диким криком
[збуджує громаду
І правду й щирість
[відкрива як новість.

Блаженний муж,
[що серед гвалту й гуку
Стоїть як дуб
[посеред бур і грому,
На згоду з підлістю
[не простягає руку,

Волить зломатися,
[ніж поклониться злому.

Блаженний муж,
[кого за тес лають,
Кленуть і гонять
[і поб'ють камінням;
Вони ж самі його тріумф
[підготовляють,
Самі своїм осудяться
[сумлінням.

Блаженні всі,
[котрі не знали годі,
Коли о правду
[й справедливість ходить.
Хоч пам'ять їх загине
[у народі,
То кров їх кров людства
[ублагородить.

ІВАН ФРАНКО

бібліографія критика рецензії

Підмогильний, Валеріян: НЕВЕЛИЧКА ДРАМА. Роман
Передмова і примітки проф. Ю. Бойка. Париж 1956
Видання Першої Української Друкарні у Фран-
ції, сторін 342 + (10 неп.). Ціна \$2.-

Коли б хтось бажав прочитати добрий роман Валеріяна Підмогильного, то повинен би починати не від його твору "МІСТО", але такі ми радили б йому почати від роману "Невеличка Драма", що його щойно видано в Парижі.

Ми не будемо вглиблюватись в зміст цієї досить великої книжки бо кожний читач повинен сам заглянути і вглибитись вню, - ми радше хочемо підкреслити, що Валеріян Підмогильний гідний уваги читача і його твори не є вже перестарілі, чи не на часі, хоч автор їх творив не тепер, і в ненайкращих обставинах; а все ж ми, як же часто, звикли до гострої критики і не раз ставились з неувагою та просто осуджували його писання. Хоч що правда ми теж не називаємо і не покликуємось на його книжку "Місто", і всі наші міркування є вислідом перечитання обговорюваної нами книжки "Невеличка Драма", яка свідчить про таланти автора і його позитивне наставлення до людини і її творчості. Тут читач не знайде таких місць, щоб могли його неморально наснажувати, а навпаки - читач переживає разом із героями твору всі ці труднощі й не раз співчуває їм, а не лютує...

Перечитавши цю книжку - "і ви почнете жити ніби спочатку, -" бо хоч події відбуваються в підбільшезицькій дійсності, вони неодному пригадають те "недавнє" минуле, яке "навчило жити" не одну Марту і не одного Дмитра...

Книжка читається цікаво і не викликає того несмаку в читача, як напр. його книжка "Місто", яка теж появилася була в минулому в Нью-Йорку, то в в-ві "УВАН у США".

П. Крупник

*

Донцов, Д.: ВІД МІСТИКИ ДО ПОЛІТИКИ. Торонто, 1957, сторін 58. Видання СВУкраїни.

Найновіша книжка Д. Донцова, не без сумніву поява позитивна, і то без огляду на те, що ті, які поборюють Донцова, матимуть ще одну причину до такого поборювання. Бо, щоб то Донцов і не написав, вони, ті опоненти знайдуть причину, знайдуть ті "слабі" місця якими "битимуть" автора за його, на нашу думку, ним разом, проти "єврейське" наставлення, тощо.

Брошура складається з кількох статей, які відповідають, кож на своєму призначенню, і обговорюють притаманним Донцові стилем і засобом. За твердженням Донцова християнство це антипод юдаїзму, це два окремі і собі ворожі світи, які себе виключають. Практично беручи під увагу весь досвід вказує на те, що ці слова насипізь провдіві і твердження непохитне; але "політика" і теорія, ми схильні твердити, вказує, чи то так доказує, що так воно не є. Ми особисто погоджуємось зповні з автором, а водночас віримо, що інші мають теж право з ним не погоджуватись і не оспорювати.

М. Ономирєнко

Дмитро Вучинський:

Б І Л А К Н И Г А

Модерна Біла Книга - це збірка документів, чи потверджених фактів, що відносяться до життя якогось народу та його релігійного, політичного, соціального, культурного переслідування другими народами та її урядами. Коли добре й справедливо вдуматися в наше життя, то можна сказати, що воно вже довгі віки є напою постійною Білою Книгою, бо нас тільки переслідують. Дійсно, в нас багато є Білих Книг, хоч так вони не називаються. А шкода, бо цей термін Білої Книги сьогодні має велике значення, не дивлячись навіть на людську безсильність проти насильства.

Першу Білу Книгу /на еміграції/ приготували українські католицькі священики у Римі і там же вона видана в 1953 році в італійській мові. Повний її заголовок: "PRIMI INCATENATI. Libro bianco sulla persecuzione religiosa in Ucraina" "Книга має 80 сторін, ілюстрована. - в цьому самому році, коштом "Записок Чина св. Василя Великого" в Римі, з додатками, появився англійське видання Білої Книги: "FIRST VICTIMS OF COMMUNISM. White book on the religious persecution in Ukraine", 114 + 2 неп. сторін, ілюстрована. - В цьому ж 1953 році в Мюнхені, в перекладі Марії Мірчук з англійської мови, появилася Біла Книга в німецькій мові: "DIE ERSTEN OPFER DES COMMUNISMUS. Weissbuch ueber die religioesen Verfolgungen in der Ukraine." 127 + 1 неп. сторін, ілюстрована. - Заходами ОО. Василян у Буенос Айрес в 1956 році появилася Біла Книга українською мовою /переклад зроблений з італійської мови/: "ПЕРШІ ЗАКОВАНІ. БІЛА КНИГА ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ВІРИ В УКРАЇНІ", 70 + 2 неп. сторін, ілюстрована. - Зкінці, в 1957 році появилася ця книга /переложена з англійського видання/, заходами ОО. Василян в Буенос Айрес, еспанською мовою: "PRIMERAS VICTIMAS DEL COMUNISMO. Libro blanco sobre la persecucion religiosa en Ucrania.", 116 сторін, ілюстрована.

Біла Книга, хоч об'ємиста вона не є, часом, деякі її сторінки надто скромні, надто, коли б так можна висловитись, документальні, але дає достаточ-но ясний перегляд фактів жорстокого переслідування нашого народу під оглядом релігійний, зокрема під московською займанщиною, білою і червоною, так православних, як католиків.

Ілюстраційний матеріал Білої Книги - це портрети наших Владик-Мучеників, катедральних церков та репродукції деяких історичних картин, що унаглядують переслідування, зокрема у виданнях італійському, англійському та німецькому. Найкраще, однак, ілюстровані видання українське й еспанське, бо всі портрети, катедр св. Софії і собор св. Юра у Львові зроблені одним майстром, видержані в одному стилі, надзвичайно дбайливі, роблять книжку приманливою. Під оглядом зовнішнього оформлення /обкладинки/, яке сьогодні має дуже велике значення, бо воно перше звертає увагу читача на книжку, найодніше видання німецьке й українське.

Вступ до всіх видань пера І. Е. Архiepіскопа Кир Івана, Д-ра Бучка, Апостольського Візитатора. Тільки до еспанського видання пролог написав Мосеньо Густаво Х. Франце, який дамо в повному перекладі, бо це важливий для нас голос чужинця, якому з більшою увагою прислухаються чужинці.

"Моє зацікавлення і симпатії до України сягають далеких часів моїх юнацьких років - починає свій пролог Монсеньор Францесчі. В тому саме часі прочитав я дуже рідкісний твір маркіза де Кюстіна "Росія в 1839" де він у четвертому томі опублікував царські укази, що відносилися до переслідування українців католиків, тоді званих уніятами. З того часу я пізнав і належно оцінив терпіння наших братів з України, що терпіли тільки тому, що були вірні Церкві: в'язниці, грабежі, заслання, смерть. Советська справедливість не показала себе гіршою за імператорську всіх часів Росії, бо перша і друга придержується тій самій zasadі: єдність з Візантійською Церквою через Москву, або тортурі.

Український нарід - говорить він -, зі своєї природи не є воєвничий: виклик війни приймає, коли вона конечна і тоді він є дійсно героїчний, але війни він не викликає. Просвічена Христовою вірою апостолів, що були в єдності з Римом, Україна була католицька, хоч в культурі задержала свою мову і втворила свій власний обряд. Пізнав я їх дуже добре /українців/, бо від року вони служать свої богослужби в церкві, що є під мою опікою; красу їх обряду треба подивляти. Догми, включно до єдності католицизму, апостольства і єдності з Римом є для них основними і, коли заходить потреба цей нарід вмє за них боротися і навіть вмерти.

Книжка, яку віддаємо читачеві дає нам не тільки епізоди тієї боротьби, яка повинна бути чисто духового характеру, а яка з вини агресорів, в цьому випадку з вини советів, прибрала криваві форми.

Для багатьох людей виглядає неправдоподібно, що в нашому столітті, по стоп'ятдесять і навіть більше роках проповідництва толеранції, пошанування сумління і респектування людських прав, мучеництво не є можливе, як за часів Нерона і Діоклеціана. А, однак, так є: мучеництво змінилось і має людської велючності, як мали їх видошца в Колізею, але суттєво воно є таке саме, як Його перенесли св. Петро, св. Павло чи свята Інеса. А дійсно в цьому 1956 році маємо мучеників в половині Європи і на великій частині азійських просторів. Але може Господь відверне поширення цього мучеництва на дальші простори. З цього погляду, ми мусимо глибоко зрозуміти й високо оцінити змість цієї книжки.

Читання її пригадає мені славні листи християн з Ліону до своїх братів у III-тньому сторіччі. І це є правдивий шлях, що без усякого сумніву є дуже болючий, але він провадить до відновлення християнства, бо так само сьогодні, як двадцять сторіч тому, вислів Тертуліана не втратив своєї вартості: "Грив мучеників - є посівним зерном християн!"

Пізнаймо терпіння цих наших братів, далеких по крові, але близьких по вірі; молимся за них, щоб їх муки вкоротилися, щоб вони користали з утрачених дарів, якими є мир. Не затикаймо наших ушей перед їх криком, не відхиляймо свє їх ушей перед протестами проти їх переслідувань. Хай Господь допоможе, щоб Українська Церква відзискала знову своє незаперечне значення, щоб вона своїм достоїнством, яке їй належить, зайняла своє місце в братніх Церквах католицького світу".

Цирі й сердечні слова церковного достойника, які не потребують коментарів, а які треба оцінити на вагу золота в нашій визвольній боротьбі.

Мадрид, у березні 1957 Р.Б.

Понижче подаємо передрук статті, яка появилася в Лондоні, в газеті "Українська Думка".

11 (520), 14 березня, 1957 р. «УКРАЇНЬСЬКА ДУМКА»

Дмитро Бучинський

ОГЛЯДИ І РЕЦЕНЗІЇ

Два роки культурної служби

Здається, що недавно, а це добігає два роки, як книгар і видавець «Горверлі» в Нью Йорку, д-р Микола Сидор-Чарторийський, випустив перше число журналу бібліографії, критики і рецензії «БІБЛОС». На першій сторінці, першого числа видавець поклав питання: «КОМУ Й ДЛЯ КОГО ВИДАЄМО ЦЕЙ ЖУРНАЛ?» і дав на нього ясну й правильну відповідь: «Видаємо, бо віримо, що він є потрібний для українців поза межами Батьківщини, щоб тепер і на майбутнє мали перегляд всіх духовних надбань української нації, головню за часи: останньої світової війни, за час перебування українських біженців по таборах ДП в Європі, за час нашого перебування у вільному світі за океанами».

Прочитавши ці рядки, більшість читачів «Біблосу» прийняли їх з неменшим ентузіазмом, як писав їх автор-видавець, бо журнал, навіть у цій скромній формі, став на важливу культурну службу інформації та орієнтації про наш видавничий рух за досить довгий час 1939-1955 років, який систематично ніде не був документований. Цими роками ми обмежили тільки початкове завдання і радіємо, що журнал продовжує свою благородну працю до сьогодні.

Але були такі, що появу «Біблосу» прийняли зі саркастичними кпинами, закидаючи видавців навіть незнання керувати журналом.

Недосконала людина ще нічого досконалого в своєму житті не зробила, коли це життя брати в аспекті довгих тисячоліть. Не без помилок залишилися сторінки «Біблосу» за останніх два роки своєї праці і служби українській культурі. Але пророблена праця дуже велика, праця корисна не тільки для сучасників читачів, а для майбутніх істориків і дослідників нашого видавничого руху на чужині.

Люди, може навіть не злої волі, а тільки зле зорієнтовані, підсміхалися з певних чисел «Біблосу» й дуже авторитетно говорили, що такий журнал цілком непотрібний, бо сьогодні кожен часопис і журнал має в себе колонку «З надісланих видань», де реєструє книжки й журнали, а крім цього в кожному числі нашої преси появляються критики, довші бібліографічні замітки про важніші видання. Це правда, але тільки наполовину. Не кожна редакція одержує всі видання, не кожна їх реєструє, не кожна їх, в такій, чи іншій формі обговорює, а найважливіше, що не всі люди передплачують всю нашу пресу, що мабуть, було б навіть неможливим. Отже, не було в нас таких сторінок, щоб спеціально інформували читача про всякі нові появи друкованого слова, а ніхто навіть не думав зайнятися справою реєстру друків за минулі воєнні роки.

Були такі голоси, що справу бібліографії думали розв'язати за допомогою книгарських каталогів, забуваючи, що не всі книгарні продають всі видання, а цим самим не всі поміщують всі видання у своїх каталогах. Зрештою, хто сплутує книгарський каталог з науковою бібліографією, з тим зайве буде дискутувати про потребу окремого журналу для такої мети.

Завеликих домагань до 18 сторінкового журналу, без відповідного персоналу, навіть не можна було ставити. Але, перелистковуючи його сторінки, ми таки подивляємо цю муравлину працю і виразно бачимо, що «Біблос» своє завдання вже сповнив, і не сумніваємося, що на майбутнє сповнить його ще краще. А праці перед «Біблосом» ще багато, бо це така праця, що її ніколи не можна вважати закінченою доки ми будемо жити, працювати й заспокоювати свої духові потреби появою нових книжкових видань, журналів, часописів та різномірних інших друків гідних уваги.

В часі нашої виставки Друкованого Слова в Мадриді, весною 1956, один культурний еспанець, по довгій та уважній екскурсії по виставкових залах заявив нам: «З цього, що ви тут нам показали, бачу, що ви сини великого народу. Подивляю вашу працю!» На наше запитання: в чому бачить він нашу велич? — наш цікавий відвідувач сказав нам так: «Я дуже довго приглядався вітринам вашої преси. Бачу, (по роках появи), що видавці мають великі труднощі: багато ваших часописів закінчило своє життя по році-два. Але рівночасно бачу дуже цікаве явище, що на місце померлих — народжуються нові періодичні назви, а це промовляє мені не тільки про зацікавлення ваших земляків друкованим словом, але також говорить мені ясно, що між вами багато відважних людей. Я сам досвідчив десять років еміграційного життя, в дещо кращих обставинах, ніж ваші, але подібної праці серед нашої еміграції я не бачив!»

Ото ж, дякуймо Господеві, що живемо навіть тоді, коли, здається, вмираємо; продовжаймо свою культурну працю, користаючи з повної свободи слова й думки, користаймо з цих матеріальних дібр, які завдячуємо нашій праці, але, які навіть більші, як розпоряджала ними наша держава в деяких моментах 1917-1919 років і продовжаймо свою культурну працю, не дивлячись на помилки. Помилки тільки той не робить, хто взагалі нічого не робить.

Коли ми будемо продовжати свою різномірну видавничу працю, то без усякого сумніву, журнал «Біблос» для нас невідклична потреба, — доброї та безсторонної інформації.

THE REDEEMER'S VOICE

PRINTERS & PUBLISHERS

CATHERINE ST. -- YORKTON. SASK.

Видання Друкарні Голосу Спасителя.

1. Пропамятна Книга, поселення Українського народу в Канаді, 1891-1941, 1941 р. стор. 340. Ціна \$5.00.
2. Альманах першої річниці Апостольського Ексархату Саскачевану. 1952 р. стор. 94. Ціна .75
3. Ювелейна Книга оо. Редемптористів Східнього Обряду, 1906-1956. 1956 р. стор 448. Ціна 2.00
4. Ювелейна Книга Українців Католиків Саскачевану, 1905-1955. 1955 р. стор. 224, Ціна 2.00.
5. Альманах Канадійських Українських Вояків. 1939-1945. 1946 р. стор 240. Ціна \$1.00.
6. Молитовник "З Наму Бог" видання четверте. стор 512. Ціна \$3.00.
7. Молитовник "Дорога до неба" з одного боку старослов'янський текст, писаний англ. азбукою, а з другого англ. переклад. 1954 р. стор 128. В полотні оправі Ціна \$1.25.
8. Молитовник "Прийдіть до Мене", в Укр. і англ. мовах, ~~стор~~ 1954 р. стор 128. В полотні оправі, Ціна \$1.00.
9. Молитовник "Приятель Дітей" - в Укр. і англ. мовах. 1954 р. стор. 64. Ціна .25.
10. Служба Божа? церковно-слов'янський текст англ. азбукою, з другого боку англ. переклад. 1954 р. стор 64. Ціна .15
11. Апостол на неділі й свята, друк фонетичний. стор 64. Ціна .50.
12. Божественна Літургія, церк.-слов. текст з Укр. Перекладом, рубриками й поясненням. о.М. Шудло ЧНІ. 1953 р. стор 160. Ціна \$1.50.
13. Панахида, Парасрас і похорон, з додатком Похоронних Євангелій. 1955 р. Стор 78. Ціна .35.
14. Богослуження на Воскресення Христове. Повне Воскресна Утреня і частина Служби Божої. 1954 р. стор 32. Ціна .10.
15. Хресна Дорога. 1954 р. стор 32. Ціна .10
16. Духовна Вязанка. молебні на май і Червень. 1950 р. стор 64. Ціна .15.
17. Дорога Спасення, св. Місія в образах 1948 р. стор 96. Ціна .50
18. Післанці з таємного світу. Укр. стигматик С. Лавроцький. 1952 р. Стор 94. Ціна .60
19. Великий Мученик за Унію, Св. Йосафат Кунцевич. о.Л. Шудло. 1952 р. в Укр. і англ. мовах. Стор 156. Ціна .50
20. Спільна Родинне Святе Причастя. о.П. Мельничук 1952 р. Стор 32. Ціна .20.
21. Біблійна Історія, Старий Завіт. о.А. Луговий. Стор 128. Ціна .50
22. Біблійна Історія, новий Завіт. Укр. і Англ. мовах. о.А. Луговий. Стор. 160. Ціна .50
23. Про Східний Обряд. о.Д. Гаврилюк, ЧНІ. 1943 р. Стор 100. Ціна .85
24. Пробудитель Галицької України. о.А. Пашкевич 1843-1943, 1943р. Стор 20. Ціна .10
25. Про Супружество. 1939 р. Стор 40. Ціна .10
26. Що сповідатися? 1939 р. стор 38. Ціна .10
27. Як сповідатися? 1939 р. Стор 40. Ціна .10
28. Християнство на Україні. о.П. Божик. 1945 р. стор 32. Ціна .10
29. Канадійські оповідання, о.П. Божик. 1933. Стор 54. Ціна .25
30. Берестейська Унія. о.С. Семчук. 1946 р. стор 32. ціна .25
31. Життя Святої Філомени. 1955 р. Стор .64 Ціна .10
32. Свята Марія Горетті. о.Л. Шудло. 1954 р. стор 64. Ціна .50
33. Коляди або пісні на Різдва Христове, з нотами, зібрав Л. Когут. 1953 р. стор. 288 Ціна 2.00

ВИДАННЯ ЗА 1956 РІК
(Доповнення)

211. Ломаський, Михаїло: "ВЕРХОВИНО, СВІТКУ ТИ НАШ". Нариси з Гу-
пульщини. Мюнхен, 1956, сторін 363 + (5) неп. Ціна \$3.-
212. *ПАПА ПІЙ XII. Нариси з життя і творчості. Видання Україн-
ського Вільного Університету. Мюнхен, 1956, сторін 200.
213. Рубчак, Богдан: КАМІННИЙ САД. Поезії. (Видало) Об'єднання Ук-
раїнських Письменників "Слово", Нью Йорк, 1956, сторін 64.

НОВІ ВИДАННЯ

(1957)

34. Овечко, Іван: ТИ БУВ ЧУЖИЙ. Бразилія очима чужинця. Сао Па-
вло, 1957, сторін 120 і 35 ілюстрацій, ціна \$2.-
35. Фойчук, Богдан: ЧАС БОЛЮ. Поезії. (Видало) Об'єднання Укра-
їнських Письменників "Слово", Нью Йорк, 1957 стор. 64. ц. \$1.
36. Мандрика, М., І.: ЛЕОНІД БІЛЕЦЬКИЙ. Українська Вільна Акаде-
мія Наук. Серія: Українські Вчені, ч. 6. Накладом Товари-
ства "Просвіта" в Кенорі, Онт., Вінніпег, 1957, стор. 23 (1).
37. Рудницький, Яр.: КАНАДІЙСЬКІ МІСЦЕВІ НАЗВИ УКРАЇНСЬКОГО ПО-
ХОДЖЕННЯ. Третє видання. Накладом Українського Народного
Дому в Вінніпезі. Вінніпег, Канада, 1957, стор. 96. Ціна \$1.
38. Франко, Іван: НАЗВОЗНАВЧІ ПРАЦІ. Перше книжкове видання з
приводу століття народин 1856-1956. Вінніпег, Канада, 1957р
Українська Вільна Академія Наук. Серія: Назвознавство за ре-
дакцією: Яр. Рудницького, Ч. 14. Сторін 77 + (1) неп. Ціна \$1.-
39. Грушкевич, Микола, д-р: ПІСТ. Слово Доброго Пастиря. Видавниц-
тво О. О. Василян у ЗДА. Рік УІІІ. Ч. 3-4. (87-88) Березень! Кв-
ітень, 1957, сторін 80, ціна 25с.
40. Пасічник, Т.: ПЕТРО ГОРДІЄНКО. Епопея. Частина II. РІДНИЙ ГО-
МІН.. Обкладинка П. Холодного. Нью Йорк, 1957 р, сторін 240,
формат вел. 8-ка. Ціна \$2.50
41. *УКРАЇНСЬКИЙ ЗБІРНИК. Книга 9. (Видав) Інститут для вивчення
СССР. Мюнхен, 1957 р. сторін 180. Фоліо. Циклостиль. *)

*) Замітка: Ми хоч поміщуємо в "Біблос'і" всі "Збірники"
тзв. "Інституту для вивчення СССР", однак самі не вважаємо
ці видання за самостійний вклад українського вільного ду-
ха в національну скарбницю, бо це радше "робота" для хлі-
ба насущного, а не для національної справи. Це не вільна
наука, а "конечна" робота для тих, що бажають прожити та-
ким "дарованим" хлібом, не зважаючи навіть на те, що цей
хліб інколи дуже спліснений та навіть воняє...

Ред. "Біблос'у".

ПРОСИМО НАДСИЛАТИ КОЖНЕ НОВЕ ВИДАННЯ ДЛЯ ОПИСУ В БІБЛОСІ!

Доповнення

А. УКРАЇНСЬКІ СЛОВНИКИ. (Англійсько-україн.)

240. Козловський, Євген: КИШЕНЬКОВИЙ СЛОВАР АНГЛІЙСЬКОЇ І УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Третє видання. Вінніпег, 1917 року. Сторін: 190 + (3) неп. Видання Української Книгарні.
(Це доповнення подав п. Осип Кочан з Дюліет, ЗДА)

ДОПОВНЕННЯ ІНШИХ СЛОВНИКІВ (різних)

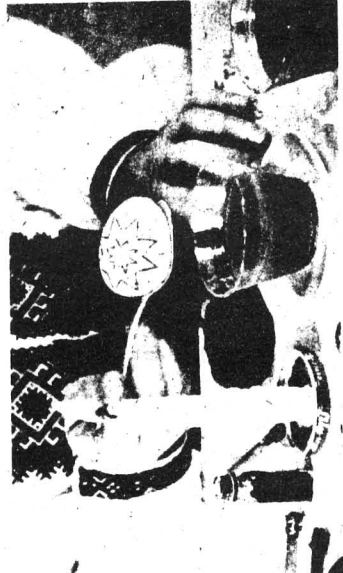
241. Кухаренко, Яків: ЧАБАНСЬКИЙ СЛОВАР, Основа, Петербург, кн. У 1862.
Це саме. Твори, Київ, 1880 р.
" " Твори, Прага, 1928, стор. 88-91.
242. Сумцов, М.: МАЛУРУССКАЯ ГЕОГРАФІЧЕСКАЯ НОМЕНКЛАТУРА. Київ, 1886.
243. Тимченко, Е.: РУССКО-МАЛУРОССІЙСКИЙ СЛОВАРЬ. Том I. Київ, 1897
" " " " Том II. Київ, 1898
244. Шейковський, К.: ОПИТЬ ЮЖНО-РУССКОГО СЛОВАРЯ. Т. У. вип. I, Москва, 1884 р.
245. Верхратський, І.: ЗНАДОБИ ДО СЛОВАРЯ ЮЖНО-РУССКОГО. Львів, В77 формат 8-ка, сторін ІУ + 88.
246. Верхратський, І.: Початки до уложення номенклатури и терминології природописної народньої. I. Львів, 1864 р.
Ц. саме: II. у Львові 1869, ф. 8-ка, стор. 40.
" " III. у Львові, 1869, " ст. 24.
" " IV. у Львові, 1872, " ст. 23 + (I) неп.
" " V. у Львові, 1870, сторін 40.
" " VI. у Львові, 1879, сторін 24.
247. Желеховський, Євгеній: МАЛУРУССКО-НІМЕЦКИЙ СЛОВАР. Том I-I. - Львів, 1886, формат 8-ка вел. ст. VIII + III 7.
248. Левицький, Конст. д-р: НІМЕЦКО-РУССКИЙ СЛОВАР ВИСЛОВІВ ПРАВНИЧИХ И АДМІНІСТРАЦІЙНИХ. Львів, 1893 р.
249. Патрицький, Ем.: НІМЕЦКО-РУССКИЙ СЛОВАР. Том I-II. Львів, 1867 формат 8-ка, стор. (I)-433, +(II) 382.
250. Чарнецький, Василь: ЦЕРКОВНИЙ СЛОВАРЕЦЬ. Львів, 1889, ф. 16-ка, сторін 51.
СЛОВНИКИ БЕЗ ПОДАННЯ АВТОРІВ
251. *СЛОВАР ПРИРУЧНИЙ СЛОВЕНО-ПОЛЬСКИЙ. Львів, 1830, ст. VIII-I48
252. *СЛОВАР ПІДРУЧНИЙ НІМЕЦКО-РУССКИЙ. Львів, 1867, ф. 16-ка, стор ІУ + 436.
253. *JURIDISCH-POLITISCHE Terminologie fuer die Slavischen Sprachen Oesterreichs. Deutsch-Ruthenische Separat Ausgabe. Wien 1851, (8), (pp. Seiten XVI + 294)
(повише доповнення подав п. І. Чайковський, Детройт).

ТЕОДОР Т И Р Ш А К
Мистець української писанки...

Святування цього року Великодніх Свят, що припали разом із святами латинськими, стало великою привабою для американців головно тим, що українська писанка, появилась в кількох журналах та на телевізії, і пригадала чужинцям, що українці вміють чудово і то таки неперевершено робити "істер еґс". Неабияким мистцем-самоуком показав себе в ділянці писанки та ще й національного танцю, Теодор Тиршак, якого світлину і його ж писанки, подав своїм читачам у прекрасних кольорах тижневик-магазин (додаток) недільний з 24. березня н.р. "Гералд Трибюн" та інші, виїмки з яких подаємо понище, щоб і це закріпити.

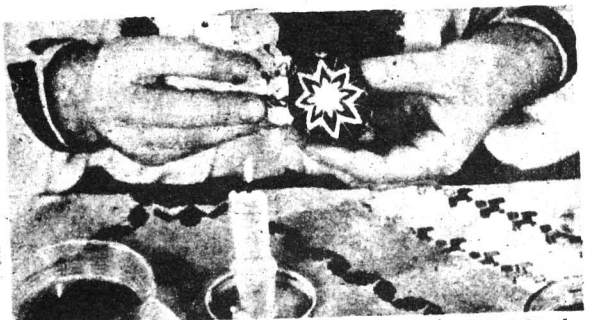
Ted Thurslic starts a traditional rose design by drawing his basic pattern, using a kystka dipped in beeswax melted over a candle.

With a spoon, he dips egg in his first dye color - yellow. Enough dye is needed to submerge egg. Afterward, he warms those portions he wants to remain yellow. Orange dye is used next.

Ready for the final color (usually black, in which egg is immersed several hours). When it's dry, Thurslic warms egg in an oven or over a gas flame and removes the melted wax with a soft cloth.

Wax removed, the egg - ready for varnish - glows with bright color. (Areas covered with wax throughout coloring process will remain egg's natural white.) Raw eggs last indefinitely, won't give off odors.

I. Чайковський:

ЩО МОЖНА БУЛО КУПИТИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
В КИЄВІ НАПРИКІНЦІ ХІХ СТ. ?

Одиною складницею українських книжок на всіх східно-українських землях, аж до заложення книгарні Літературно-Наукового Вісника в Києві 1907 року, - а відтак і по інших містах, - була редакція "Київської Старини".

Щоправда, українські видання-книжки продавали чужі книгарні, а це напр. книгарня Ідзиковського в Києві, але робили вони це дорі вчасно й у малій кількості. Тільки в "Київській Старині" можна було одержати всі видання, які були в даний час у продажі. Зрозуміло, що в легальній продажі були лише речі-книжки видані в межах московської імперії з печаткою "дозволено цензурою"; закордонні ж видання були заборонені, хіба крадьки нелегально можна було їх купити. І тільки якимось дивним-дивом попала в каталог книгарні "Київської Старини" з 1899 р. одна львівська брошура п. н. "БЕСІДА ВИГОЛОШЕНА в ХІУ роковини смерті Шевченка", О. Барвінського (видання "Права" з 1875 р.).

Щож отже можна було там в тій книгарні (Київської Старини) купити, чи краще кажучи, чим кормився тоді читавський загаль, якими відомостями виданнями? Догадатися неважко: тим, що давалося вирвати з московських чорносотенних зубів та їхньої цензури, себто - брошурами, казками, горілчано-гопаковими п'єсами, побутовими оповіданнями, деякими повістями і кількома альманахами, котрі заступали там літературні журнали. Про якусь наукову літературу не було й мови. Вона, хоч й українська змістом, мусіла мати приписову московську шату; а це відносилось навіть до етнографічних видань.

Найбільше заступлені були такі автори: Грінченко (Борис), під власним прізвищем та під псевдонімом Чайченко, що сам найбільше, з поміж всіх інших, за'одився коло видавничого діла; Тарас Шевченко, Григорій Квітка-Основ'яненко, Пантелеймон Куліш, Іван Нечуй-Левицький, Олекса Стороженко, М. Старицький, К. Мирославський. Це, як бачимо - Зірки, які й досі світять, як перші величини на небозводі нашої літератури, крім останнього прізвища, тому годиться тут сказати пару слів про нього.

К. Мирославський зовсім незнаний нашим історикам літератури, а тимчасом його згадує, як визначного організатора українського театру І. Світ у своїх статтях про Далекий Схід, куди Мирославський їздив із своєю трупю. Був він теж доставцем театрального репертуару. Писав водевілі, як "Досвітки" (Київ, 1890), "Київський Ярмарок" (Київ, 1891); комедії: "Веселі Поставці" (Одеса 1893). Крім того написав він кілька повісток: "Максим Лобода і його біда" (Одеса, 1893), "Жіночі хитрощі", Одеса 1893, "Бабське військо", Од. 1891 "Замордований Марко" і ін. В Одесі 1893 р. вишов його "Збірник Творів".

Треба б ще відмітити, що й на українські переклади окупант наложив був сильно цензурну заборону. Тому й у каталозі находимо їх ледви сліди: "Сербські народні думи і пісні" - Старицького, "Українським дітям" - О. Пчілки (переклад з Лермонтова, Козлова і Сирокомлі), її ж "Переклади з Гоголя" та Гоголя "Тарас Бульба" в перекладі М. Лободи (Київ, 1874), за котрий нападала сильно московська преса на перекладача; "Байки Крилова" в перекладі Старицького, Київ, року 1874-го; Іванова "Розмови" про земні сили" (пер. М. Комаря), і ін.

ПЕРШІ ВИДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

(Понище поміщуємо перші книжечкові видання для дітей)

1. *БАЙКИ. Дарунок малим дітям. Львів, 1864 року, ф8а, ст.34 +(2)
2. Свій, Павло (Свенціцький, П.): БАЙКИ. Львів, 1864 р.
3. " " БАЙКИ. Львів, 1874, ф8а, сторін 32.
4. " " БАЙКИ. Львів, 1876, ф16а, сторін 57 +(7).
5. Верхратський, Іван: БАЙКИ, ПРИКАЗКИ І ПОВІСТКИ. Львів, 1876, ф8а, сторін 86.
6. Клемертович, Михайл: НАША ХАТА. Книжечка для руских дітей. Львів 1876, сторін 128, ф8а.
7. Досинчук, Ф.: КАЗКИ. Коломия, 1876, сторін 16, ф8а.
8. Побрусяненко, А, П.: ПОВІСТКИ ДЛЯ ДІТЕЙ. Львів, 1859, ф16а, ст. 142.
9. *РОБІНСОН КРУЗО. Повість для молоді. Львів, 1877, ф8а, с. 144.
10. *ВЯЗАНКА ЖЕЛАНІЙ. Львів, 1885, сторін 41, ф16а.
11. *ЗАБАВКИ ДЛЯ ДІТЕЙ. Львів, сторін 8, ф8а.
12. *ЗВІРИНЕЦЬ В ОБРАЗКАХ. Львів, сторін (?), Часть I-IV, ф8а.
13. Наумович, Іван: ЗОЛОТАЯ КНИЖЕЧКА ДЛЯ ДІТЕЙ. Львів, 1875, сторін 76, ф16а.
14. Омелян из Григорова (Омелян Огоновський): ПОВІСТКА ДЛЯ ДІТЕЙ. Львів, 1876, р. ф16а, сторін 93.
15. *РОБІНСОН КРУЗО. Львів, 1889, сторін 24, ф8а.
16. Глібов, Леонид: БАЙКИ. Львів, 1890 сторін 15, ф16а.
17. *ЗВІРЯТА ДИКІЙ: Львів, 1890, ф4а (ілюстроване).
18. *МАНАЖЕРІЯ МАЛА. Львів, 1890, сторін (?), формат 4ка,
19. Федько́вич, Ю.: ПРОСКУРКА. Подарунчик діточкам. Чернівці, 1887 р. сторін 16, ф16а.
20. Чайка, Дніпрова (Василевська): КАЗКА ПРО СОНЦЕ ТА ЕГО СИНА. Львів, 1891, сторін 20, ф16а.
21. " " : ПИГАНКА. Львів, 1891, сторін 16, ф16а.
22. Перепис, А.: НА ДОСВІДКАХ. Казки. Львів, 1891, сторін 42, ф16а.
23. Левицький, Іван: ПОПАЛИСЬ. Дитячі різдвяні сценки в I дії. Львів, 1893, ф8а, сторін 20.
24. Франко, Іван: ЛИС МИКИТА. Львів, 1891, сторін 100, ф8а.
25. Мирон (І. Франко): ПРИГОДИ ДОН КІХОТА. З іспанського. Львів, 1892, сторін 122. ф8а.
26. Федьків, Кость: КВІТОЧКА. Львів, 1891, сторін 32, ф8а.
27. " " : ПИСАНКА. Львів, 1891, сторін 31, ф8а.
28. Чайченко, В. (Борис Грінченко): БАЙКИ. Львів, 1890 р, сторін 16, ф16а
29. " " : ДУМА ПРО КНЯГИНЮ КОБЗАРЯ. СМЕРТЬ ОТАМАНОВА. Львів, 1891, сторін 16, ф16а.
30. " " : МОГУТНІЙ КОМАР. СІРКО. ПЕРШИЙ КОЧАЛЬ. Львів, 1890, сторін 16, формат 16-ка.
31. " " : ОЛЕСЯ. Оповіданє. Львів, 1890, сторін 14, ф16а.
32. " " : РОБІНСОН. Львів, 1892, сторін 64, ф16а.
33. " " : СЕРЕД ЛЕДОВАТОГО МОРЯ. Оповіданє. Львів, 1890, с. 48
34. Шевченко, Тарас: КОБЗАР. Книжочка для дітей. Львів, 1891: сторін 64.
35. Шухевич, В.: ЗАПИСКИ ШКОЛЯРА. За Амісісом: Львів, 1893, сторін 102, ф8

ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА "ДНІПРОВА ХВИЛЯ" В МЮНХЕНІ

В 1953 році в Німеччині (Мюнхені) постало Видавниче Товариство "Дніпрова Хвиля", яке від того часу до сьогодні випускає різні книжкові видання, назви яких подаємо нижче:

1. Любомирський, Степан: ТАЄМНИЙ ФРОНТ, фантастичне оповідання про запеклу боротьбу української розвідки проти московсько-комуністичної агентури на терені Франції.
2. Хортиця, Микола: ВЕЛИКА ГРА. (1953) Мюнхен, ст. 224. - це оповідання про останні дні 2-ї світової війни та гра союзників за здобуття таємниці атомої зброї.
3. Шкварко, Іван: ПРОКЛИНАЮ, (Мюнхен, 1953,) стор. 215, це згадка автора, який перебував московськy в'язницю у Львові й дуже докладно оповідає про московські злочини з одного боку, а з другого - описує солідарну поставу українських політ-в'язнів.
- 4, 5, 6: Любомирський, Степан: МІЖ СЛОВОЮ І СМЕРТЮ. (Всі три томи появились у Мюнхені в 1953, році, разом біля 520 сторін друку). Це фантастичний роман, який показує в уяві автора читачеві всі ці намагання московських сатрапів роздобути таємну атомову зброю та її першим використати. Але всі ці намагання нівечить український учений д-р Жарина, професор Київського університету та інші.
7. Сергієнко, Микола: У КІГТЯХ ТИРАНІВ. (1954), це розповідь-образ 2ї світової війни, що її розповідає сіра людина, воєннополонений. Ціна на \$1., сторін 230.
- 8, 9. Бендер, Віталій: МАРШ МОЛОДОСТІ. роман у 2-х томах, що розповідає про героїчний марш одної Української Дивізії крізь опановане й непривітне пасмо гір, де діяли вже московсько-большевицькі партизани Тіта в Югославії. Разом сторін 324.
10. Звичайна, Олена: ОГЛЯНУВШИСЬ НАЗАД.. Оповідання про боротьбу українського народу проти московсько-большевицького поневолення. (Мюнхен, 1954, р, сторін 230.)
11. Полтава, Леонід: ЧИ ЗІЙДЕ ЗАВТРА СОНЦЕ? фантастична повість-оповідання, що своїм змістом відноситься до року 2000-го й оповідає про "нетой" світ майбутнього, що перед нами. Мюнхен, 1955, стор. 155.
12. Завхятій, Іван: БЛУДНИЙ СИН. Мюнхен, 1955, ст. 295. Роман, що оповідає у 2-х частинах про долю людини, що виросла без опіки і батьківської любові. Але герой роману - Кузьма таки знову приходиться до повного національного освідомлення серед бурхливого життя на передодні революції у царській Росії. (Ціна роману \$2.-)
- 13, 14, 15, 17. Любомирський, С.: ПІД МОЛОТОМ ВІЙНИ. Це великий роман у 4-х томах-частинах. 1. ПАД ВІДХОДИТЬ. 2. ЩЕ ОДНА НІЧ. 3. ПОЛУМ'ЯНІ ДУШІ. 4. КРИВАВИЙ ВИР. (Перший том появилсь у Мюнхен, 1955, р, ст. 307, 2-й том - Мюнхен, 1956, ст 324., 3-й Мюнхен, 1956, ст. 320., 4-й Мюнхен, 1956 р сторін 328. Ціна за всі 4 томи - \$8.-
18. Качуровський, Ігор: ШЛЯХ НЕВІДОМОГО. повість, Мюнхен, 1956 р. ц. \$1-
19. Крупницький, Борис: ГЕТЬМАН ПИЛИП ОРЛИК. Мюнхен, (1957), ціна .80с
20. Ковальська, Марія: ГАННА. Роман з життя Д-ї П-ї. Мюнхен, 1957 року.

ПОНИЖЧЕ ПОМІЩУЄМО ВИДАННЯ "БІБЛІОТЕКИ ЮНОГО ЧИТАЧА",
ЩО ТЕЖ ПОЯВИЛИСЯ ВЖЕ В ВИДАВНИЦТВІ "ДНІПРОВА ХВИЛЯ"

ПОДРОЖІ І ПРИГОДИ МИКЛУХИ МАКЛАЯ — Леонід Полтава живо змальовує у цій книжечці подорожі і пригоди українського вченого, призабутого сьогодні майже зовсім Миклухи-Маклая, який сміливими досліддами островів Полінезії і Меланезії на Тихому Океані виробив собі ім'я і славу серед європейських етнологів і відкривців. (56 стор., ціна: 0,30 дол., 3 австрал. шил., 2 англ. шил., 12 б. фр., 100 фр. фр.).

ПРИГОДИ МОРЕПЛАВЦЯ СІНДБАДА I — це прегарна казка з 1001 ночі, яка передає незвичайні пригоди мореплавця Сіндбада у його трьох перших подорожах по далеких морях і океанах, що завели його до незнаних країн, замешканих всякими дивними людьми та сотворіннями. (45 стор., ціна: 0,30 дол., 3 австрал. шил., 2 англ. шил., 12 б. фр., 100 фр. фр.).

ПРИГОДИ МОРЕПЛАВЦЯ СІНДБАДА II — це історія дальших чотирьох подорожів прославленого мореплавця, безстрашного і розумного Сіндбада (готується до друку). Обидві ці книжки уводять дитину у казковий світ повного, незрівняного чару і незрозгаданих тайн Орієнту, у країну страшних пригод, в яких показується велич людського духа, передана дитині у зрозумілій для неї формі. «Пригоди Сіндбада» частинно заповняють прогалину у нашій дитячій літературі.

КАЗКИ — відома поетка Віра Вовк передає нашим наймолодшим серію прегарних казок, написаних прегарною мовою і пристосованих знаменито до світу наших дітей. «Михайлик-Кучерик», «Марічка і веселковий княжич», «Малинка в «Великому Вozі», «Казка про Снігуряка і квіти на шибі», «Князьвіна Галочка і сирітка Анничка», «Князенко Гонивітер» — оце наголовки тих прегарних казок, що нашим дітям приносять радість і розвагу.

ПЛАСТОВА ЮВІЛЕЙНА ЗУСТРІЧ

з нагоди

45-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

"ПЛАСТОВА СІЧ" - ГРЕФТОН, (б. Торонта) ОНТ., КАНАДА

3, 4 і 5 серпня 1957

КУПО-ГПБ
ЗКЮЗ.

Торонто 30.3.1957.

КОМУНІКАТ Ч. 10.

Справа: ВІДЗНАКА ЮВІЛЕЙНОЇ ЗУСТРІЧІ.

ВІДЗНАКА Пластової Ювілейної Зустрічі, яку запроєктував мистець Мирон Білинський, зображує пластову відзнаку-ТРИЗУБ переплетений пластовою ЛЕЛЕСЮ - обведену написами "СОРОК-П'ЯТЬ РОКІВ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ" і "1911-1956" та чотирьома пластовими СИМВОЛАМИ.

Ці пластові символи, що їх зображує ДУБ, КАЛИНА, МУХОМОР і ГРОВОВА ЛИСКАВКА, є рисунковим представленням пластового клича "сильно, красно, обережно, бистро".

В Пласті прийнято, що листок чи гілечка дуба символізують витривалість, стійкість і силу характеру пластуна, що його повинен він вказати у своєму житті та його фізичну силу, що її повинен пластун плекати своєю постійною дбайливістю про здоров'я, щоб могли бути корисним членом свого народу. Тому на відзначчі в лівому долішньому розі під трьома листками дуба написано "сильно".

В горішньому лівому розі відзнаки є два листки і китична ягідок калини, які вказують на те, що пластун повинен дбати про красу і не тільки зовнішнього вияву, але красу душі, характеру та оточення. До досягнення цієї всебічної краси він мусить прямувати ціле життя, теж серед найтяжчих обставин. Під калиною на відзначчі є напис "красно".

В горішньому правому ріжку рисунка відзнаки є три мухомори. Хоч мухомори на тлі зеленої трави гаю чи бронзовому тлі ліса виглядають прегарно і приманливо, то в дійсності вони небезпечні й трійливі. Тому у нас мухомор означає Обережність пластуна, якої вимагається від нього в слові йчині, навіть в найбільш "принадних" випадках. На відзначчі під мухоморами написано "обережно".

Врешті в лівому долішньому розі відзнаки є між хмарами громова лискавка, яка пригадує пластову "присутність ума", зарядність і швидку дію, яка в небезпеці, своїй чи чужій каже пластунові діяти зі швидкістю лискавки. Під лискавкою є напис "бистро".

Всі ці символи взяті з природи, серед якої пластун часто і рідко перебуває і якраз в природі може він найкраще виробити свої пластові прикмети.

За Реферат Інформації:

в.п. сен. С. Гела

НАША РОЗМОВА

***Вп. п. І. Чайковський, Детройт:
Широ дякуємо за листа та за надіслані доповнення, які використовуємо в цьому ж числі нашого журналу "Біблос". Просимо теж, якщо можете, надіслати нам і інші матеріали, про які згадуєте у своєму листі. Широї привіт!!!

***П. Т. Український Архів-Музей, Чикаго, Ілл.:
Оним повідомляємо Вас, що в нас зовсім немає числа 12/56, бо ми Вам його вислали, а іншого писати не можемо, бо якраз цього числа нам бракує. Шукайте його у Вашій місцевій книгарні, може там його собі знайдете. Привіт!!!

***Вп. п. Осип Кочан, Джоліет, Іл:
Широ Вам дякуємо за листи та за всі відомості. Доповнення, що їх нам подали, ми використовуємо, бо кожне доповнення має для нас додатне значення.

Щодо книжок, які Ви подали, то на нашу думку вони задорогі, а вже ціна на журнали таки дуже висока. Ми радо помістимо її на ринтері, якщо лише їх подасьте та точно опишете. Широї привіт Вам!

***Вп. п. Константин Мельник, Честер, Па.:
Ми отримали Вашого листа та передплату на "Біблос", за 1957р. Широ Вам дякуємо та вітаємо Вас

***Вп. проф. Т. Пасічник, Вунсакет Род Аленд:
Ми отримали від Вас суму \$2-та вписали її на передплату за журнал "Біблос". Заплачено по кінець грудня 1957 року. За все широко дякуємо і широко Вас вітаємо

Вп. п. Осип Пайончківський, Нью-Йорк: Передплату на "Біблос" отримали і вписали. Маєте заплачено до кінця квітня 1958 року. Дякуємо і широко Вас вітаємо!

***Вп. п. Степан Гела, Торонто, Канада:

Широ дякуємо Вам за листа та за матеріали, які радо використовуємо вже в ц. ч. нашого журналу. За все широко дякуємо і вітаємо!!!

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

Оним подаємо до відома, що річники нашого журналу "Біблос" за 1955 та 1956 рр. випродані і їх поодинокими числами вже не можемо продавати, бо не маємо!

Ці комплекти, що осталися -ми їх упорядкували і дали до передплату.

Коли, отже хтось бажав би їх набути, то можна набувати лише цілі комплекти в переплеті. Річники за 1955 та 1956 рр. с переплетені в одну книгу (разом) та обложні твердую обкладкою з золотим витиском-написом на хребті і на титульній сторінці, так що вартість цього комплекту коштує (за оба річники разом) суму \$7.50.

Таких комплектів у переплеті маємо небагато. Радимо, хто бажає набувати їх без проволоки! Хто скоріше замовить, - той матиме!

В нас осталося лише 22 таких комплекти, які радо продамо кожному, хто замовить їх собі!

Поспішіть - не пожалієте!

"BIBLOS"

UKRAINIAN BIBLIOGRAPHICAL MONTHLY

Address: "BIBLOS" 41 E. 7-th St. NYC 3.

SUBSCRIPTION ONE YEAR \$2.00

SINGLE COPY 20c

Editor: N. Sydor Chartorysky, Ph. D.

" Б І Б Л О С "

місячник бібліографії і рецензій

Відповідальний редактор:

д-р М. Сидор Чарторийський.

Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам Редакції.

Редакція застерігає собі право скорочувати статті і виправляти мову.

Матеріали надсилати на адресу Редакції.